

[Christophersen]

som den har udviklet sig siden valget. Jeg er helt enig med statsministeren i de 2½ linje, han bruger på at redegøre for regeringens syn på udviklingen i Polen, men måske fortjener den situation trods alt nogle flere ord.

Det er noget epokegørende, at der midt i Europas hjerte etableres et egentligt militærdiktatur. Det er en farlig udvikling i de kommunistiske landes historie. Det indebærer en risiko af hidtil ukendt karakter for, at stabiliteten i Europa forsvinder. Det er en krise i det østeuropæiske system, hvis konsekvenser vi endnu ikke kan overskue.

Derfor er det afgørende nødvendigt, at den udvikling ikke samtidig udløser en krise inden for rammerne af det vestlige samarbejde. Det synes jeg der er grund til at understrege netop i dag, og jeg håber, at den nuværende regering vil lægge afgørende vægt på at bidrage til, at samarbejdet mellem Vesteuropa og De Forenede Stater i denne situation ikke går i stykker, men at det tværtimod forstærkes. Stabilitet i Vesten er en grundlæggende forudsætning for, at den østeuropæiske krise ikke får lov til at udvikle sig til noget ukontrollabelt.

Men lad mig så vende tilbage til den åbningstale, statsministeren holdt forleden dag.

Jeg tror, at et af de spørgsmål, vi bør stille os selv, er: hvordan opfatter befolkningen egentlig den situation, vi befinder os i? Det er måske én lære blandt flere, vi kan drage af valgkampen – hvor megen politisk tale har drejet sig om betalingsbalance, om finanslov, om de meget store arbejdsløshedstal, og hvor de valgte og måske især ikke-valgte har forsøgt at imponere hinanden ved at tale om de meget store tal – at det for befolkningen i almindelighed har været meget u håndgribelige størrelser; det er i langt højere grad deres hverdagssituation, som har været afgørende. Det er ikke bare på det økonomiske område. Det er ikke bare, når vi taler om folks job eller deres virksomhed eller deres hus eller deres indtægt. Jeg tror også, det gælder, når vi taler om uddannelse, eller når vi taler om risiko for kriminalitet. Det er ikke de teoretiske eller lovgivningsmæssige betragtninger, der optager befolkningen. Det er deres frygt for, hvordan det går dem selv og deres familie.

Det, der er den politiske opgave, er naturligvis at oversætte denne menneskelige bekymring for hverdagen til noget, som ofte

må forekomme meget abstrakt og meget teoretisk, men som ikke desto mindre er meget nødvendigt, og som er forudsætningen for at genskabe befolkningens tillid til og tro på fremtiden. Jeg vil gerne understrege, at det vel egentlig må være både det nye folketings og regeringens allerførste forpligtelse at få tilvejebragt denne sammenhæng mellem den enkeltes problemer og det, der foregår i dette hus. Det kræver selvfølgelig, at vi alle tager landets situation alvorligt uden at være selvgivende.

Hvis man skulle stille et krav til en åbningstale, så måtte det vel være, at regeringen kunne præstere den fornødne balancegang mellem oprigtighed og selvtillid. Her vil jeg gerne sige to ting om statsministerens tale.

Først en venlig ting, talen var nemlig i sin form venlig og imødekommende, og så en kritisk ting: jeg synes ikke, den opfyldte de to krav, jeg her taler om. Den var ikke præget af den nødvendige oprigtighed. Den var mærkeligt nok heller ikke præget af den nødvendige selvtillid. Den blev i stedet en balance mellem, hvad jeg vil kalde en ubegrundet optimisme og en betydelig selvopgivenhed. Eksempelvis er det ubegrundet optimisme at tale om betalingsbalance og om statsfinanser, som man gør. Eksempelvis er det ubegrundet selvopgivenhed at tale om, hvordan man skal forsøge at begrænse arbejdsløsheden ved at feje den ind under gulvtæppet i form af forbud mod overarbejde og fordeling af arbejdet, og hvad ved jeg. Derfor kunne man godt, når man lyttede til statsministerens tale, drage den konklusion, at regeringens største problem muligvis vil blive, at den vil udrette for lidt og ikke for meget, at den vil kræve for lidt af folketinget i stedet for at kræve det nødvendige.

Jeg siger ikke hermed, at venstre absolut forlanger, at regeringen skal komme med et ubehageligt program. Men jeg mener, at regeringen har grund til som vi andre at være betydelig mere bekymret, end den er. Vi kan ikke vide, hvor længe regeringen vil blive siddende. Det afgøres i øvrigt heller ikke af venstre eller af de fleste andre partier. Det afgøres af socialdemokratiet, det afgøres af SF, det afgøres af det radikale venstre. Regeringen har jo selv lagt den afgørelse i disse partiers hånd ved at holde så stærkt fast på sit handlingsprogram. Men det er klart, at